

Adatvédelem a honvédségben

A honvédség új szakterülete az adatvédelem. Az adatvédelmen ebben az értelemben a személyes adatok védelmét (az információs önrendelkezési jogot), illetve a közérdekű adatokkal kapcsolatos tevékenység (információszabadság) gyakorlását értjük. A honvédelmi adatkezelő szervezetek adatkezelési tevékenységének szakirányítását, felügyeletét a közigazgatási államtitkár a jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár útján gyakorolja, a döntések előkészítője, a honvédségi adatvédelem szakmai felügyelője és irányítója pedig a HM Hatósági Hivatal Adatvédelmi Felügyeleti Osztály. Felmerülhet a kérdés, hogy hogyan jutottunk el idáig.

Már 2008-ban felmerült a honvédelmi igazgatás iratkezelési rendszere adatvédelmi szempontú felülvizsgálatának igénye. A személyes és közérdekű adatok, valamint a törvény által védett más adatok kezelésére vonatkozó szabályok felülvizsgálatának érdekében a következő évben bizottság alakult, mely azt a célt tűzte ki maga elé, hogy az adatvédelemre vonatkozó jogszabályok követelményeiből kiindulva felülvizsgálja az adatkezelésre és az adatvédelemre irányuló igazgatási eljárást meghatározó belső normákat, illetve a honvédelmi igazgatásban részt vevő irányító- és vezetőszervek tényleges igazgatási gyakorlatát.

A bizottság megállapította, hogy az adatkezelésre és az adatok védelmére vonatkozó szakirányítási rend és az ahhoz társuló hatáskörök hiánya, az alapvető központi szabályzók és a szervezeti eljárási szabályok hiánya, valamint a végrehajtói szint felügyeletlensége biztonsági kockázatot jelenthetnek az adatgazdájára, összességében pedig a szervezet egészére is, ezért létre kell hozni az adatvédelem miniszteriális irányításának s szervezeti szintű végrehajtásának normatív rendszerét, valamint az erre irányuló tevékenység személyi feltételeit.

A minisztérium mai vezetése elfogadta a bizottság által megfogalmazottakat, és ennek eredményeképpen alakult meg 2011 augusztusában az MH Adatvédelmi Felügyelet négy fővel. A szervezet ezt követően a közigazgatási államtitkár úr javaslatára 2012. február 15-én a HM Hatósági Hivatal szervezeti rendszerébe került, Adatvédelmi Felügyeleti Osztály (AFO) elnevezéssel. Az osztály mindenkor vezetője látja el a Honvédelmi Minisztérium belső adatvédelmi felelősi tevékenységet.

Az AFO a Magyar Honvédség adatvédelmének szakirányításáról és felügyeletéről szóló 77/2012. (X. 27.) HM-utasításban meghatározott jogkörökkel rendelkezik. Többek között adatvédelmi ellenőrzéseket hajt végre, adatvédelmi vizsgálatokat folytat le, az adattovábbítás teljesíthetősége tekintetében tett állásfoglalásokon, az adatok közzétehetőségének vizsgálatán és

közzétehetőségének megállapításán túlmenően gondoskodik az adatvédelmi felelősök és az adatkezeléseket végző személyek oktatásról, továbbképzéséről. Az adatvédelmi felelősök ismereteinek bővítését, naprakész aktuális információkkal történő ellátását célzó továbbképzés lebonyolítására első alkalommal az I. MH adatvédelmi továbbképzés keretében 2012. október 10-én került sor, mely rendezvény színvonalát emelte a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) elnökének előadása is.

Az osztály elsődleges feladatául tűzte ki a közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggő, valamint a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályzat megalkotását. A több hónapot igénylő előkészületek, egyeztetések, valamint a témakörben érkezett javaslatok bedolgozásának eredményeként 2012. november 4-én hatályba lépett a *Magyar Honvédség adatvédelmének szakirányításáról és felügyeletéről, valamint a Magyar Honvédség adatvédelmi, adatbiztonsági és közérdekű adatok kezelésére vonatkozó szabályzatának kiadásáról* szóló 77/2012 (X. 27.) HM-utasítás.

Most, hogy a tevékenység alapjául szolgáló rendelkezések megszülettek, végre az osztály minden erejével azon feladatának szentelheti figyelmét, melyet mindig is a legfontosabbnak tartott, miszerint tevékenységével segítse a honvédelmi tárca és az adatkezelő honvédelmi szervezetek vezetői adatkezelői munkáját, így az *információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról* szóló 2011. évi CXII. törvény minél teljesebb érvényesülését a Magyar Honvédségben.

Dr. Ujfaludi Zoltán alezredes